Region Stockholm

Kartläggning och analys av Region Stockholms arbete med social hållbarhet

Regionstyrelsens samverkansråd med organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning

2026-03-06

Innehåll

- Målet systematiskt arbete med social hållbarhet.
- Resultatet från analysen.
- Sammanfattande observationer.
- Social hållbarhet – grunden för ett jämlikt samhälle.
- Fortsatt arbete.

Systematiskt arbete med social hållbarhet

Mål: Region Stockholm har en socialt hållbar utveckling

Indikator: Systematiskt arbete med social hållbarhet

Kartläggning av icke-diskrimineringsarbetet

- Få en överblick över regionens samlade arbete.
- Identifiera områden som behöver utvecklas.
- Skapa systematik i hela koncernen.

Diskrimineringsgrunderna

Kön
Könsöverskridande identitet/uttryck
Sexuell läggning
Ålder
Funktionsnedsättning
Etnisk tillhörighet
Religion/annan trosuppfattning

Aktiva åtgärder

Fysisk tillgänglighet
Digital tillgänglighet
Bemötande
Delaktighet
Inkludering

Vad visar analysen av kartläggningarna?

Styrkor

- Pågående arbete i hela regionen.
- Etablerat arbetssätt för de aktiva åtgärderna.
- Väl utvecklad systematik för arbetet med fysisk och digital tillgänglighet.
- Hög invånarinvolvering och etablerade strukturer för delaktighet.
- Goda förutsättningar att fortsätta utveckla icke-diskrimineringsarbetet som en del i kvalitetsledningen.

Utvecklingspotential

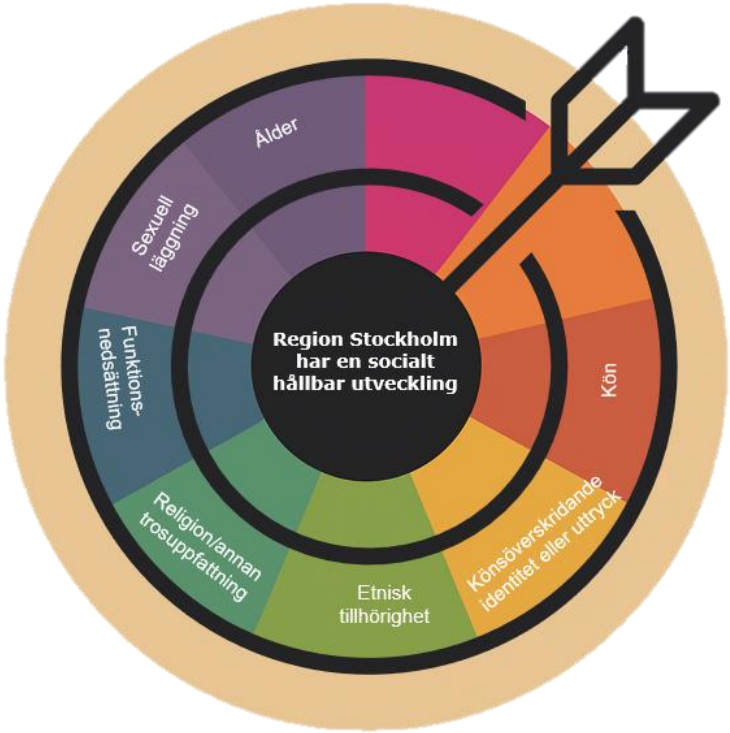
- Ojämn systematisk inom och mellan kärnområdena.
- Riskanalyserna kan förfördjupas, särskilt utifrån diskrimineringsgrunderna.
- Kopplingen mellan risk och påverkan på olika invånargrupper kan utvecklas.
- Inkluderingsarbetet kan stärkas.

Lägesbild utifrån de sju diskrimineringsgrunderna

Funktionsnedsättning
Mest utvecklade området, utvecklad systematik och tydlig koppling till tillgänglighet. Hög invånarinvolvering.

Etnisk tillhörighet
Risker kopplat till språkförbristningar identifierade, tydligare analyser och prioriteringar behövs.

Religion
Område som behöver utvecklas, tydligare koppling mellan risk, åtgärd och arbetssätt behövs.

Ålder
Stark utveckling för barn, svagare analys kopplat till äldre, hög invånarinvolvering.

Kön
Svagt underlag, få som synliggör risker utifrån kön, behöver stärkas.

Könsidentitet
Minst utvecklade området, både när det gäller insatser i nuläget och riskanalys och prioriteringar framåt.

Sexuell läggning
Minst utvecklade området, både när det gäller insatser i nuläget och riskanalys och prioriteringar framåt.

Mörkertalet är stort, vi saknar analyser som synliggör vad som driver och upprätthåller diskriminerande tendenser och hur olika invånargrupper påverkas.

Lägesbild utifrån de fem aktiva åtgärderna

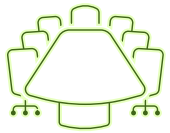
Fysisk tillgänglighet

Väl utvecklad systematik i arbetet, område med konkreta insatser utifrån målgruppsanpassade behov och hög involvering av invånare i utvecklingen av arbetet.

Delaktighet

Strukturer och arbetssätt för delaktighet finns etablerade, hög involvering av invånare i förbättringsarbetet.

Inkludering

Kopplas ofta ihop med delaktighet, få riskanalyser utifrån invånarperspektiv. Området behöver utvecklas.

Digital tillgänglighet

Väl utvecklad systematik i arbetet, område med konkreta insatser utifrån målgruppsanpassade behov och hög involvering av invånare i utvecklingsarbetet.

Bemötande

Oftast fokus på utbildningar på Lärtorget, få riskanalyser och svag koppling till bemötande i relation till olika invånargrupper. Området behöver stärkas.

När de svagast utvecklade grunderna stärks minskar omotiverade skillnader och resurser används mer effektivt.

Sammanfattande observationer

1. Diskripens mellan verksamheternas självskattning och underlagen, de flesta saknar riskanalyser och prioriteringar för samtliga områden.

2. Svårt att jobb faktabaserat med icke-diskriminering, mognaden varierar och uppföljningen behöver utvecklas.

3. Mycket av arbetet bedrivs fortfarande ”vid sidan av”, är inte del i kvalitetsarbetet.

- När risker inte analyseras utifrån vilka grupper som påverkas och varför är det svårt att rikta insatser rätt.

- Vi får svårt att jobba med orsakerna till det som skapar och upprätthåller ojämlikhet.

Region Stockholm

Exempel på diskriminering

Kollektivtrafiken

- Person i elrullstol nekades åka buss.
- Föraren fällde inte ut rampen med motivering att det var förbjudet att åka buss med elrullstol pga. explosionsrisken från rullstolens batteri.
- Först efter ingripande från annan resenär fälldes rampen ut.
- DO ansåg att detta var diskriminering (bristande tillgänglighet) och stämde Region Stockholm.

Hälso- och sjukvården

- Region Stockholm drog tillbaka erbjudande om vårdinsats för döv person med hänvisning till generellt förbud mot medföljande vid gruppsamtal.
- Teckenspråkstolk kunde därför inte delta och personen funktionsnedsättning missgynnades.
- DO ansåg att det var indirekt diskriminering på grund av funktionsnedsättning och stämde Region Stockholm.

Patient anmäler att läkare vid en vårdcentral pga. rasistiska uttalanden, ska bl.a. ha sagt att ”han ska vara glad att han överhuvudtaget får vård” och varit otrevlig.

Kvinna som bor på LSS-boende kan inte genomgå mammografi pga. funktionsnedsättning, remiss till ultraljud nekas, palpation erbjuds.

Kvinna fick sår i foten sytt utan bedövning, läkaren ska ha uttryckt att smärtlindring inte behövs pga. att hon är kvinna och borde tåla mer smärta.

Äldre kvinna upplever otrevligt bemötande, får inte undersökning eller remiss till specialist, läkaren säger att kvinnan kostat sjukvården miljoner kronor.

Social hållbarhet – grunden för ett jämlikt samhälle

Social hållbarhet handlar om att:

- Tillgodose alla människors grundläggande behov och säkerställer mänskliga rättigheterna.
- Bidra till att alla människor är inkluderade
- Anpassa och utforma insatser utifrån de grupper som har störst behov

Socialt hållbar verksamhet förutsätter att:

- Vi synliggör orsaker som skapar omotiverade skillnader.
- Vi säkerställer att det finns former för att göra invånarna delaktiga.
- Vi ser till att följa upp, utveckla och ständigt förbättra risker som identifieras.

Systematiskt arbete med social hållbarhet är en process i ständig utveckling

Fortsatt arbete framåt

- Fortsätta synliggöra behov och risker genom årliga kartläggningar.
- Stärka invånarperspektivet genom att involvera de som berörs tidigare och mer återkommande.
- Integrera icke-diskriminering i den ordinarie kvalitets- och verksamhetsutvecklingen.
- Utforska hur AI kan stödja social hållbarhet, särskilt uppföljning av utfall för olika invånargrupper.
- Utveckla det gemensamma lärandet.

Region Stockholm

Frågor?